

- pagina 6 - Adventskalender met popmuziek
- pagina 7 - Volkskerstzang anno 2023
- pagina 8 - Jorn Rietveld naar Papoea Nieuw-Guinea

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

7e jaargang | nummer 10 | december 2023

Wat zingen we met Kerst?

EER AAN GOD • In het Kerstevangelie, dat verhaalt over het wonder van de geboorte van het Kind Jezus, lezen we over een jubelend hemels engelenkoor en ook van herders die als ze de Baby gevonden hebben, lovend en prijzend langs de huizen gaan. In de kerk kunnen we ons de kerstdagen zonder zang niet voorstellen. Waar komt dat zingen met Kerst vandaan?

Loven en prijzen

Wat staat er nu precies in het kerstevangelie? Ik heb eerst maar eens de Bijbel bij gepakt. In Lucas 2 van de Nieuwe Bijbelvertaling staat in vers 13 en 14:

En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft.'

Over de herders staat in vers 20:

De herders gingen terug, terwijl ze God loefden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden ...

In de NBG-vertaling van 1951 eindigt vers 13 met de tekst:

... een grote hemelse legermacht die God loofde, zeggende: ...

Ook in de Statenvertaling komen we dit tegen:

... prijzende God en zeggende: ...

Eren en aanbidden

Een interessante vraag die zich nu opwerpt is: Hoe komt het dat wij denken dat de engelen en de herders God zingend loefden en prezen? Volgens ChatGPT (3.5) heeft loven en prijzen te maken met het eren, aanbidden en waarderen van een goddelijke entiteit. Er wordt eer betuigd aan God. Door het samenvoegen van de woorden loven en prijzen wordt de intensiteit en de oprechtheid van de eerbetuiging benadrukt. Het loven en prijzen kan God kan op verschillende manieren plaatsvinden. Door gebed, hymnen en liederen, door liturgie, offers, prediking en individuele aanbidding. Elk geloof heeft zijn eigen rituelen en tradities die ontworpen zijn om de spirituele verbinding met het goddelijke tot uitdrukking te brengen. Tot zover ChatGPT.

Dan blijft het zingen over

Het antwoord van ChatGPT licht de sluier rondom het raadsel een

klein beetje op. In ons denken vertalen wij de combinatie van de woorden loven en prijzen automatisch in het zingen van lofprijzingsliederen. Hoewel bij het loven en prijzen door een groot hemels leger nog wel aan liturgie of prediking kan worden gedacht, kunnen wij ons niet voorstellen dat het loven en prijzen door de herders de vorm van gebed, liturgie, offer, prediking of individuele aanbidding had. Dan blijft automatisch het zingen over. En dat hebben we dan weer doorvertaald naar een zingend hemels leger.

Synchroon

Maar er is misschien nog een andere reden. Wij houden in het algemeen niet van chaos. En een groep mensen die enthousiast door elkaar heen praat ...? Denk eens aan de reacties van mensen bij de komst van de heilige Geest (Handelingen 2 vers 13). De volgelingen van Jezus die bijeen waren, werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen. Daar raakten de vrome Joden in Jeruzalem van in verwarring, sommigen van hen vroegen zich zelfs spottend af of zij dronken waren.

Bij het zingen in een groep gebeurt er iets heel bijzonders. Samen zingen is een actieve en fysieke bezigheid. Onbewust halen we allemaal op dezelfde momenten adem. En dat niet alleen. Bij het zingen gebeurt er fysiek iets heel bijzonders. Iets wat zich met andere lichamelijke bezigheden niet manifesteert. De harten van de zangers gaan tijdens het zingen synchroon kloppen. We vormen niet alleen één groep zangers, maar misschien ook wel één lichaam. En dan stijgen we boven ons zelf uit. Niet meer het individu telt, maar de groep als geheel.

Juist met Kerst snakken we naar een beetje vrede op aarde. Wij grijpen dan ook met beide handen de kans aan om te zingen over de stille, heilige nacht en over vrede op aarde. Juist met Kerst willen we massaal geloven in wonderen. En het samen zingen helpt daarbij. Zeker als onze harten synchroon gaan kloppen.

• Arie Vooijs

Matthias Grünewald (beschilderde panelen) en Nicolas d' Hagenau (sculpturen), 'Altaar van Issenheim', 1512-1516, Musée Unterlinden, Colmar, Frankrijk

Het Issenheim-altaar is gemaakt in opdracht van Guy Guers, abt van het Antonietenklooster van Issenheim, in de Elzas. We zien hier het tweede aanzicht: op het linker zijpaneel de Annunciatie: de aankondiging door aartsengel Gabriël aan Maria. De Heilige Geest zweeft als transparant wit weergegeven duifje boven het groene gordijn. Op het rechterzijpaneel verrijst Christus glorieus uit het graf. Op het middenpaneel zit een engel gamba te spelen, terwijl Maria op een bed heel liefdevol kijkt naar het Kind in haar armen. De engel houdt de strikstock heel vreemd vast, namelijk aan het verkeerde eind, en strijkt op de toets, een plek waar je nauwelijks geluid uit je instrument kunt krijgen! — Willy Tieman

Je mooiste Kerstlied?

Wat een leuke vraag! Wel een moeilijke, want ik luister en zing graag veel verschillende kerstliedjes. Maar laat ik dan een van mijn favorieten benoemen:

*Go, tell it on the mountain
over the hills and everywhere
Go, tell it on the mountains
that Jesus Christ is born*

Het is een heerlijk vrolijk en blij lied. Wat het voor mij erg leuk maakt, is dat het een van de eerste kerstliedjes was die ik op de piano kon spelen nadat ik op mijn 43e opnieuw op les ging. Elk jaar pak ik het er weer bij om te spelen. Ik krijg er echt een kerstgevoel van.

Annelies Bouwhuis • ICHTHUSKERK

LEZERSVRAAG

En u?

Wat is uw mooiste Kerstlied?

Reageer t/m 20 december met titel en waarom naar lezers@kerkinzoetermeer.nl

Enkele reacties leest u al in deze decemberkrant!

KidZ-rebus

Er gaat iets bijzonders gebeuren! Zoek de 8 rebusplaatjes in deze krant en stuur je oplossing voor 20 december naar kidz@kerkinzoetermeer.nl

1	2	3	4	5
6	7	8		

MONDIAL MOUVERS

Verhuisbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefopslag

ZEKER VAN VAKWERK ZEKER VAN DORP

Van Dorp – uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent verzekerd van een gezonde leef- en werkomgeving. Dankzij onze landelijke overkoepeling en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
VOOR MORGEN

Gebroeders Huurman een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Bouwbedrijf | Gebroeders
Huurman

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in
nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhuurman.nl

**COOKING
FOR LIFE**
workshops & advies

Cooking for Life staat voor een gezonde, plantaardige en duurzame keuken. Dit betekent dat ik met de seizoenen en met producten overwegend uit onze klimaatzone kook. Verbazingwekkend hoe groot de invloed van voeding op onze gezondheid is. **Wil je het zelf ervaren? Bekijk mijn aanbod en meld je aan!**

THEMATISCHE
KOOKWORKSHOPS
ADVIES AAN PARTICULIEREN
EN BEDRIJVEN GEZELLIG
(LEREN) KOKEN MET
FAMILIE EN VRIENDEN
KOOKDEMO OP
LOCATIE

Meer info op WWW.COOKINGFORLIFE.NL

**HERBERG
OUDE KERK
ZOETERMEER**

klassieke
concerten
en zaal-
verhuur

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287

WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

**ichthus
boekhandel**
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74
2712 AM Zoetermeer
079-3162081

ICHTHUSBOEKHANDEL.NL

Annelies Bouwhuis
PROFESSIONAL ORGANIZER

**Business organizer
die helpt bij:**

Time-management en mailmanagement
Gebruik Microsoft 365
(Outlook, Teams, OneDrive, enz.)
Digitale vaardigheid

06 - 537 574 97
ANNELIESBOUWHUIS.NL

Schoonheidssalon
Azora
natuurlijke schoonheid

Schoonheidssalon Azora

huidprofessional
in professionele schoonheidszorg
ProVOET
huidspecialisten voor de
verzorging van de
voeten

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- Aangesloten bij Provoet en Huidprofessional
- (Diabetisch) pedicure
- Shellac CND
- Microneedling
- Diverse specialisaties

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.salonazora.nl

Zoekt u iemand die uw
administratie kan doen,
maar kunt u deze niet
in dienst nemen?

Hebt u iets te
veel financiële
administratie
omhanden?

Vindt u uw
administratie
eigenlijk vervelend en
tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. **Nettie van der Kruk**

T (06) 371 55 371

E contact@vanderkrukconsultancy.nl

I www.vanderkrukconsultancy.nl

PATERNOTTE
UITVAARTZORG

„Als u afscheid moet nemen, dan wilt u
dat natuurlijk zo goed mogelijk doen”.

079 - 303 22 03

24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer

www.paternotteuitvaart.nl

info@paternotteuitvaart.nl

Infinity Uitvaartzorg

Mijn doel is om samen met u te zorgen
voor een warm en liefdevol afscheid.

Het leven is eindig, maar oneindig is de liefde

079 5000 250 (dag en nacht)

Larikszoom 9, Zoetermeer

infinity-uitvaartzorg.nl

Kleinschalige onderneming
met persoonlijke zorg en
aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

**van
Dongen**
Uitvaartzorg
met
karakter

Bel na overlijden

079 - 343 43 03

wij zijn 24 uur per dag
bereikbaar!

Van Dongen

UitvaartZorg & UitvaartCentrum

Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer

079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

Hospice Elim.
Ondersteuning in de
laatste levensfase,
ook bij u thuis.

079 8200881
www.hospice-elim.nl

Met betrokkenheid en
respect wordt alles tot
in detail geregeld

Teew

UITVAARTVERZORGING

Hoekeindseweg 61
Bleiswijk

www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht
bereikbaar

079 - 342 60 70

LIED VAN VERWACHTING

Nu daagt het in het oosten

WACHTERLIED • We leven toe naar het licht van Kerst, maar worden tegelijkertijd geconfronteerd met veel duisternis in de wereld om ons heen. Toch blijven we hoopvol zingen dat ‘het daagt in het oosten’. Waar komt dit ‘wachterlied’ vandaan?

Het was een moeilijk parket waar- in de middeleeuwse torenwachter bij het opkomen van de zon zich bevond. Het was zijn taak om bij het aanbreken van de dag op zijn hoorn te blazen als een soort réveil en als teken dat de stadspoorten weer open mochten. Maar het was ook een waarschuwing voor heimelijke geliefden; wilden zij niet betrappt worden dan moesten ze el- kaar zo spoedig mogelijk verlaten. De waarschuwing ging vergezeld van een lied, het zogenaamde wachterlied of dageraadslied. Eén van de oudste wachterliederen klonk zo:

Die wachter die blies aen den dach
Op hogher tinnen hi lach
Daer blies hi an des daghes schijn
waer lievekes bi malkander sijn
so scheiden si saen;
voor 't groene wout den dach
breect aen.

Torenwachter blaast op trompet, Hausbuch der Mendelschen Zwölfbrüderstiftung, 1426-1549, Stadtbibliothek Neurenberg

Dit soort wereldlijke liederen kon- den omgevormd worden tot een geestelijk lied, ‘contrafacten’ ge- noemd, dat letterlijk ‘tegenmaak- sel’ betekent. Het adventslied ‘Nu daagt het in het oosten’ ontstond ook als zo’n contrafact. Het gaat vijf eeuwen terug op dit wachterlied:

Het daghet inden oosten
Het lichtet overal.
Hoe luttel weet mijn liefken,
Och, waer ick henen sal!

In dit tragische middeleeuwse lied hoort een jonkvrouw bij het aanbreken van de dag – het daghet – dat haar geliefde is gedood door een rivaal, waarna zij het klooster ingaat. Woorden en beelden in dit lied, zoals de duisternis die wijkt voor het licht, komen in het ons bekende adventslied terug, maar in een omgevormde christelijke versie.

Dichter-dominee dr. Johannes Riemens sr. bewerkte meer dan een eeuw geleden dit middeleeu- se lied. Op zijn naam verscheen in 1905 de bundel *Liefde en lof*, waar- in bijna tweehonderd vertalingen, bewerkingen en eigen liederen stonden, waaronder dit adventslied dat al snel geliefd werd. Het heeft inmiddels een aantal wijzigingen ondergaan: de vijfde en zesde strofe zijn geschrapt, waardoor het lied krachtiger en compacter werd en de tegenstel- ling tussen ‘licht en duisternis’

meer nadruk kreeg. Deze kern- woorden zijn ontleend aan het boek Jesaja hoofdstuk 9: ‘Het volk dat in duisternis wandelt zal een groot licht zien.’

Naamvallen zijn verdwenen, interpunctie en spelling zijn aan- gepast, waardoor de taal eigen- tijdser is gemaakt. De mooie cyclische bouw van Riemens is gehandhaafd – het eerste en laatste couplet zijn vrijwel identiek – en het accent valt op Christus, de Zon, het licht der wereld, die de volken komt troosten. En in het laatste couplet werd ‘Nu daagt het’ veranderd in ‘Reeds daagt het’, een wijziging die het voort- schrijven van de tijd aangeeft.

Van welke middeleeuwse versie van ‘Nu daghet inden oosten’ Rie- mens bij zijn omwerking gebruik heeft gemaakt is niet helemaal dui- delijk. Er waren meer middeleeu- se liedjes met dezelfde beginregel. De melodie hoort oorspronkelijk bij het stervenslied ‘Christus der ist mein Leben’ dat door Melchior

Vulpinus in 1609 uitgebracht werd in het *Schön geistlich Gesangbuch*. Het lied werd snel heel populair en werd van mond tot mond overgeleverd, waardoor er veel tekst- en melodieveranderingen ontstonden. De laatste wijziging in het Liedboek (lied 444) staat in de derde regel en laat ons de eerste noot ‘lang’ zingen.

‘Hoever is de nacht?’ In Jesaja 21:11-12 wordt deze vraag aan de wachter gesteld. Komt de morgen er al aan? ‘De morgen komt’,

zegt de wachter, ‘maar nog is het nacht.’ In dit wachter- en advents- lied van nu laat de dichter Huub Oosterhuis de wachter dit dubbel- zinnige antwoord geven (lied 457, Liedboek 2013). We leven toe naar het licht van Kerst, maar worden tegelijkertijd geconfronteerd met veel duister- nis in de wereld om ons heen. Toch blijven we hoopvol zingen: ‘De morgen komt, want het daagt in het oosten.’

• Hanneke Lam

Je mooiste Kerstlied?

For unto us a Child is born,
unto us a Son is given,
and the government shall
be upon his shoulder ...

Dat is uit het grote muziekstuk ‘Messiah’ van Händel. Na het draai- en van de jaarlijkse grote inter- kerkelijke ‘Kerst=Feest’-vieringen op 24 december in Waddinxveen – één’s middags voor kinderen en twee’s avonds voor volwassenen –

zetten mijn broer en ik dat altijd op. In het team vanuit zeker acht kerken verzorgen we hiervoor beeld en geluid. Er is altijd een goed koor en veel bekende liederen, om het toegankelijk te maken voor ieder- een. Als we klaar zijn en ik luister naar dat muziekstuk, dan komt echt het kerstgevoel voor mij naar boven: Kerst is begonnen!

Alexander Spuij • OUDE KERK

ONDER WOORDEN

De herders 2.0

De jongeren zaten te chillen
Door iPhone en buis vergezeld
Ze wilden hun honger stillen
Ze hadden een pizza besteld
Toen hoorden zij engelen rappen
Ze handelden daarop ad rem:
ze stopten onmidd’lijk met zappen
en googleden “Bethlehem”

Toen Google Maps hen had gewezen
waar Bethlehem ongeveer was
begonnen de matties te racen
Ze gaven hun scooters flink gas
En plotseling zagen ze stralen
“Een Hemels Tom Tom, te gek!”
Zo konden ze niet verdwalen
en kwamen ze op die plek

Het Baby’tje dat ze daar zagen
deed hen door de knieën gaan
Ze waren door Hem aangeslagen
Ze hadden hun sjaal afgedaan
Die legden ze over Zijn “wieg” heen;
die doos daar zo koud op die stoep
Ze toonden hun Redder aan iedereen
Ze plaatsten het op YouTube

Elise Mannah, 2016
Rap op het ritme van ‘De herdertjes
lagen bij nachte’, een kerstlied uit 1852

KidZ EN KERST

Met Kerst zing je blij!

Overall zijn de straten versierd voor Kerst. Als je door het Stads- hart loopt zie je mooi verlichte kerstversieringen en ook de winkels zijn gevuld met allerlei kerstspullen. In december zijn ook veel kerstliedjes te horen op radio, televisie, in de winkels, en vaak ook op straat.

Ben je weleens naar de Kaarsjes- avond in de Dorpsstraat geweest? In de winkels en op straat zijn er dan heel veel lichtjes. Op veel plekken staan groepjes mensen muziek te maken en in de Nico- laaskerk en in de Oude Kerk kun je luisteren naar koren en zelf ook meezingen. Het zorgt voor een gezellige sfeer in een donkere periode van het jaar.

Zing jij op school ook liedjes rond de kerstperiode? Je doet vast ook mee aan de kerstviering op school of in je kerk. In de kersttijd klinkt in alle kerken vooral veel muziek en we zingen heel veel. Welke kerst- liedjes ken jij? De wat oudere lied- jes zoals ‘Stille nacht, heilige nacht’ en ‘Midden in de winternacht’?

Of zingen jullie op school of in de kerk nieuwere liedjes zoals ‘Vrolijk kerstfeest iedereen’ of ‘Sjok sjok sjok liep het ezeltje’?

Door de eeuwen heen zijn er heel veel liedjes geschreven over de geboorte van Jezus. Zijn geboorte is heel bijzonder. Mensen zien het als een groot lichtpunt dat Jezus is gekomen. Dat moeten we vieren! En als we feestvieren dan wordt er gezongen. Dat maakt ons blij. Jij mag ook heel blij zijn met de geboorte van Jezus. Hij is voor jou naar de aarde gekomen.

Wees blij en zing een mooi en vrolijk lied, maak er een bijzonder feest van. Als jij samen met de mensen om je heen mooie liedjes zingt, worden God en Jezus daar heel blij van. En de mensen om je heen ook.

• Helma Nieuwstad

VAN DE REDACTIE

Het leven bevechten

Bij de teerheid van een pasgeboren kind verwacht je ontroering en stille verwondering. Na een nauwe doorgang dient zich nieuw leven aan, dat ademt met ritmisch tikkende hartenklop. Er is verlangend naar uitgezien en het wachten duurde lang. In de Christus-nacht blijft het niet lang stil. Machtige engelenkoren jubelen en de Vader wordt geprezen en geloofd. God heeft zijn Zoon als mensenkind het licht doen zien, waar al sinds oude tijden naar was uitgekeken.

Een roze, fris ontloken, uit tere wortel kwam,
want d’ oudheid had gesproken: ‘Zij bloeit uit Jesse’s stam.’

Lyrisch en op verhoogde toon spreekt Jesaja: ‘Want er zal een Rijsje opkomen uit de afgehouden tronk van Isaï en een Scheut van zijn wortels komt tot bloei.’ Zo’n klein twijgje, zo’n teer takje ... zo veelbelovend. Want de profeet schetst wie Hij worden zal: Hij zal regeren in de geest van God, handelen zoals God zelf met mensen handelt, Hij zal het hart aanzien en zich inzetten voor wat er werkelijk toe doet. In ‘een nieuw lied op de God van Israël: Geloofd en gezegend zij onze Heer’ neemt dichter Willem Barnard de zegenende zang van Jesaja over:

Hij zal onze zonden vergeven,
hij legt een hand op ons hoofd,
hij is onze zon van morgen
een licht dat daagt van omhoog.

Want hij zal het leven bevechten,
hij gaat ons naar vrede voor,
hij zal onze schreden richten,
hij wijst ons het goede spoor.

• Marieke (A.M.) van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTIE

KERKDIENTEN DECEMBER

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website **PGZOETERMEER.NL** en onze website **KERKINZOETERMEER.NL**

Gemeente	Zondag 3 december <i>Eerste Advent</i>	Zondag 10 december <i>Tweede Advent</i>	Zondag 17 december <i>Derde Advent</i>	Zondag 24 december <i>Vierde Advent</i>	Maandag 25 december <i>Eerste Kerstdag</i>	Zondag 31 december <i>Oudejaarsdag</i>	Maandag 1 januari <i>Nieuwjaarsdag</i>
 WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	🕒 10.00 uur ds. J. de Jong Gouda <i>Heilig Avondmaal</i> 🕒 18.30 uur ds. A. Vroomans Rijnsburg	🕒 10.00 uur ds. J. Henzen Wateringen	🕒 10.00 uur ds. D. van Duijvenbode Hoek van Holland 🕒 20.30 uur ds. J. van Walsum Poortugaal <i>Festival of Lessons and Carols</i> <i>m.m.v. Projectkoor Oude Kerk</i>	🕒 10.00 uur ds. M. Treuren Pijnacker 🕒 15.00 uur <i>Kinderkerstfeest</i> 🕒 21.30 uur <i>Kerstnachtdienst</i> dr. W.M. de Bruin Bleiswijk	🕒 09.45 uur ds. A. Sterrenburg Voorburg <i>Samenzang om 9.45 uur</i>	🕒 10.00 uur ds. H. Overeem Waddinxveen	🕒 10.30 uur <i>Ochtendgebed</i>
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	🕒 10.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox	🕒 10.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox	🕒 10.00 uur ds. J.T. van der Wolf	🕒 10.00 uur ds. W. Pera Leersum 🕒 19.00 uur <i>Kerststaldienst</i> ds. E. van der Wolf-Kox 🕒 21.30 uur <i>Kerstnachtdienst</i> ds. J.T. en E. van der Wolf-Kox	🕒 10.00 uur ds. J.T. en E. van der Wolf-Kox	🕒 10.00 uur ds. J.T. van der Wolf en Matthé Vermeulen <i>Oecumenische viering</i>	🕒 10.00 uur <i>Nieuwjaarswensen</i> 🕒 10.30 uur <i>Ochtendgebed</i> ds. E. van der Wolf-Kox
 WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 593 78 08 W oosterkerkzm.nl	🕒 10.00 uur ds. P. Baas <i>Bevestiging ambtsdragers</i> 🕒 17.00 uur ds. D. Hoolwerf Ede	🕒 10.00 uur ds. C. Rentier Amersfoort <i>Voorbereiding Heilig Avondmaal</i> 🕒 17.00 uur <i>Hart4U-dienst</i> Pieter-Jan Rodenburg Delft	🕒 10.00 uur ds. P. Baas <i>Heilig Avondmaal</i> 🕒 17.00 uur ds. P. Baas <i>Heilig Avondmaal</i>	🕒 10.00 uur ds. G.J. Roest Gouda 🕒 17.00 uur <i>Sing-in</i> 🕒 21.30 uur <i>Kerstnachtdienst</i> Timo Hagendijk en ds. P. Baas	🕒 10.30 uur ds. P. Baas en Timo Hagendijk	🕒 10.00 uur ds. P. Baas 🕒 17.00 uur Timo Hagendijk <i>Oudejaarsvesper</i>	
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 W pwzn.nl	🕒 10.00 uur mw.ds. E. Dibbets-van der Roest <i>Maaltijd van de Heer</i>	🕒 10.00 uur mw. A. Lodder 🕒 12.00 uur Petra van der Boom <i>Chagallviering</i>	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 10.00 uur <i>Kinderkerst</i> mw. A. Lodder 🕒 22.00 uur <i>Kerstnachtdienst</i> ds. E. Dibbets-van der Roest 🕒 22.00 uur <i>Jongerenkerstnacht</i> mw. A. Lodder	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 10.00 uur mw. A. Lodder	
 ADVENTSKERKGEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl		🕒 10.30 uur ds. K.H. van Klaveren	🕒 10.30 uur dhr. T. Vessies	🕒 20.00 uur dhr. T. Vessies en mw. S. Stolwijk <i>Kerstavondmeditatie</i>	🕒 10.30 uur mw.ds. M. Kwant		

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

7e jaargang | nummer 10 | december 2023

Redactie

Jan Blankespoor, Marjolijn van der Haven-Verweij, Hanneke Lam, Helma Nieuwstad, Willy Tieman, Joke Westerhof

Hoofd- en eindredactie

Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving

Jessica Monker

Druk

Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer

Pieter Baas (Perspectief), Hans van der Bilt, Peter van Holten (strip), Hans van Oort, Theo Poot (cartoon), Willem Vermeulen, Arie Vooijs (kerkmuziek), Leonie Vreeswijk-Feith (fotografie)

Kopij januarinummer

Berichten en kopij voor de januari-editie graag insturen **woensdag 6 december** en aanvullingen uiterlijk 13 december. Deze krant zal verschijnen op woensdag 3 januari 2024.

Contact bezorging

Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong
T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol
T (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek
T (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • **T** (079) 316 63 73

Vrijwillige bijdrage

Hebt u uw vrijwillige bijdrage voor een jaar lang Kerk in Zoetermeer op de mat al overgemaakt? Het richtbedrag is € 25 voor 10 nummers per jaar, maar elk ander bedrag is net zo welkom. U kunt uw gift overmaken naar **NL15 RABO 0373 7337 04** t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. Hartelijk dank!

Kerkelijk Bureau

U kunt op dinsdag- en vrijdagochtend van **09.30-11.30 uur** terecht op het Kerkelijk Bureau. Of bellen met **T** (079) 316 82 56 (in de kerstvakantie gesloten)
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl of
T 06-1236 5054 (Gerda) • Frans Halsstraat 3, 2712 JS • **W** www.pgzoetermeer.nl

Abonnement of losse nummers?

E info@kerkinzoetermeer.nl • **T** (079) 3 522 519

Ook adverteren?

Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden!
E advertenties@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN & VIERINGEN

Dovendiensten • Maandelijks in Ons Honk • Carry van Bruggenhove 27, 2717 XT

Zondag 10 december 10.00 uur ds. H. Wulffraat

WelThuis Vivaldi • Maandelijks • Brechtzijde 45, 2725 NR

Zondag 17 december 10.30 uur gv. W. van Hengel en ds. J.W.B. Matahelumal

Wijkgemeente Zoetermeer-Noord • *Top2000-dienst*

Zaterdag 30 december 19.30 uur mw. A. Lodder en ds. J. van den Akker

WEEKSLUITINGEN

WelThuis De Morgenster • Nassaulaan 11, 2712 AT • **T** (079) 316 48 88

1 december 15.30 uur drs. Engel Leune

8 december 15.30 uur ds. Jan Molenaar

15 december 15.30 uur dk. Ronald van Berkel

22 december 15.30 uur mw. Marja van den Boomgaard

29 december 15.30 uur gv. Wilma van Hengel

5 januari 15.30 uur mw. Marja van den Boomgaard

Je mooiste Kerstlied?

Voor mij is dat 'He is born' uit 'The Promise of Christmas' van Dan Burgess (A musical celebration). Dit stuk is door Sander van Marion meegenomen uit Amerika en vele malen uitgevoerd door de christelijke oratoriumvereniging Cantate Deo.

PERRONMEETINGS

Oosterkerk (Bovenzaal) Oosterheemplein 320, 2721 ND
W perronoosterheem.nl/perronmeeting

3 december 10.00 uur Pieter-Jan Rodenburg Delft

10 december 10.00 uur ds. Pieter Baas

17 december 10.00 uur Bert Westland

24 december 10.00 uur Timo Hagendijk en ds. Pieter Baas

25 december 10.00 uur ds. Pieter Baas en Timo Hagendijk

31 december 10.00 uur Timo Hagendijk *Oudejaarsmeeting*

DE PELGRIM

Kerkgebouw De Oase • Kerkenbos 8, 2715 RP
W depelgrimzoetermeer.nl

Zondag 10 december 9.00 uur Pelgrimsviering

Zondag 17 december 19.30 uur Taizé-viering

Zondag 25 december 9.00 uur Kerstviering

Alleluia! Jesus is born, sing his praise in all the earth.
Alleluia! Lift up your voice and celebrate his birth.
He is born, rejoice for the King of Kings is born.
He is born, rejoice for Messiah is born.
Alleluia! Jesus is born, a Child ancient of days,
Alleluia! Lift up your voice, he's worthy of our praise.
Glory to God in the highest
And on earth peace, good will toward men.
He is born!

Greet de Jongh • DE REGENBOOG

ONDER WOORDEN

Nu gaat de hemel open

Nu gaat de hemel open, de aarde raakt in bloei, de vrede daalt van boven, God lacht de mensen toe.

Een kind ligt in de kribbe, Gods zoon gaat onze gang, het leven kan beginnen, geluk ligt voor de hand.

Het woord is vlees geworden, God drukt ons aan het hart, Hij heeft zijn Zoon gezonden, van ons een bloedverwant.

Hij zit bij ons aan tafel, Hij deelt met ons zijn brood, zijn God is onze Vader, Hij is een huisgenoot.

O broeder in ons midden, Gods strijd om ons bestaan, wij willen U aanbidden, wij leven in uw naam.

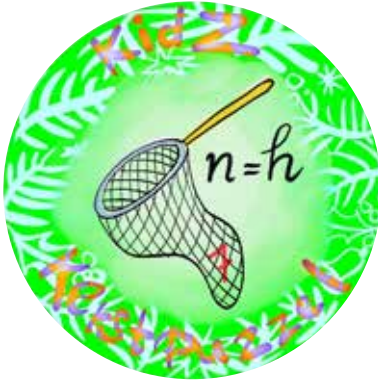
tekst: Hans Bouma
melodie: Louis van Dijk
Lied 499 in Liedboek – Zingen en bidden in huis en kerk, 2013

Je mooiste Kerstlied?

Het eerste dat in mij op komt is 'Midden in de winternacht'. In donkere dagen geeft dat lied hoop, het maakt me blij. Zoals de klaproos, 'the poppy', symbool staat voor het einde van de Eerste Wereldoorlog, staat dit lied voor wat Kerst voor mij betekent. In relatie tot alles wat er aan de hand is in de wereld, Oekraïne, Israël, mensen die tegenover elkaar komen te staan.

Midden in de winternacht
ging de hemel open
Die ons 't heil der wereld bracht,
antwoord op ons hopen.

Marit Oosenbrug • OUDE KERK

UITGELICHT

- ▶ **Ochtendgebed en ontbijt**
elke ma tot do, 7.30 uur gebed
in De Oase, 8.00 uur ontbijt in
school De Regenboog, Kerken-
bos 8 en 12 T 06-2497 5092
(niet in de Kerstvakantie)
- ▶ **Cursus VerduurSamen**
6 december, 19.30 uur,
Kerkenbos 8 E info@depelgrim-
zoetermeer.nl T 06-2497 5092
- ▶ **Gezond en goedkoop**
Workshop op 13 december,
16.00 uur, aansluitend maaltijd,
De Pelgrim, Kerkenbos 8, € 2
- ▶ **Vrouwenontmoeting**
Advent en toeleven naar Kerst,
bij de Efeze-brief.
14 dec, 10.00 uur, Oosterkerk
E cockyvandorp@gmail.com
- ▶ **Perronlunches**
elke woensdag, 12.00-13.00 uur,
Oosterkerk T 06-2304 4470
(niet in de kerstvakantie)
- ▶ **Kerst, gezegd en gezongen**
Festival of Lessons and Carols
in de anglicaanse traditie.
17 december, 20.30 uur,
Oude Kerk T 079-3 522 519
- ▶ **Kring Moderne Profeten**
19 december, 20.15 uur,
Oosterkerk, ds. Pieter Baas
T 06-8359 9143
- ▶ **Volkskerstzang**
Thema: 'Vrede, hoe dan? Georga-
niseerd door Morgensterkerk en
Oude Kerk in het Dorp.
22 december, 19.30 uur,
Oude Kerk, Dorpsstraat 59
- ▶ **Tien jaar Top2000-diensten**
Thema 'Viva la vida' ('Leef het
leven'). Met jongerenpastor
Arianne Lodder, ds. Jaap van den
Akker uit Voorburg, band en veel
muziek: in de Ichthuskerk.
30 december, 19.30 uur

Redactie.AMG
JOURNALISTIEK BUREAU
A.M. van der Giessen-van Velzen
(079) 3 522 519
Redactie.AMG@online.nl

PHOTO's
by *Leonie*
info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

HET KERSTLIED OUD EN NIEUW

Onderweg naar Kerstnachtdienst en Kerstmorgen

EEN MOOIE MIX • Er wordt veel gemusiceerd en gezongen in december, getuige de muzikale agenda op pagina 7 van deze krant. Ook in de kerstnachtdienst en de kerstmorgendienst in de kerken in Zoetermeer zullen de muziekinstrumenten en stemmen feestelijk door de kerkzalen klinken. Dat gebeurt niet vanzelf, er gaat een zorgvuldige voorbereiding aan vooraf.

Aan predikanten, musici en taak-groepleden Vieren en Eredienst van de verschillende wijkgemeen-ten legde de redactie van *Kerk in Zoetermeer* enkele vragen voor over de voorbereiding van de kerstdiensten. Waar laat je je door leiden, welke keuzes maak je als het gaat om de liederen, en verschilt de kerstnachtdienst van de dienst op kerstmorgen? De antwoorden liggen soms in de lijn der verwachtingen, maar zijn ook zeker verrassend.

Kerstboodschap

Ds. Pieter Baas en Perron-pionier Timo Hagendijk geven aan dat bij beide diensten in de Oosterkerk het uitgangspunt ook een vraag is: 'Welke kerstboodschap willen we overbrengen?' En: 'Het zal niemand zal verbazen dat dit jaar 'Vrede op aarde' extra aandacht zal krijgen.' In de Oude Kerk spelen praktische zaken een rol. Door de vacature-tijd die is ontstaan na het afscheid van ds. Kees Wesdorp zullen twee verschillende gastpredikanten de kerstdiensten leiden. Dat vraagt overleg met hen door organist Jaap van der Giessen, ook over het thema, waarbij gezocht wordt naar wat de gemeente en de predikanten recht doet. Voor wijkgemeente Zuid in De Regenboog is de sfeer leidend. Ds. Els van der Wolf-Kox creëert die met een Sing-in, begeleid door Question Mark, aan het begin van de kerstnachtdienst. Het thema 'Verwondering' zal ook doorklinken in de muziek van de band en van het koor Anaviem.

Naast het oecumenisch lees-rooster houdt ds. Erika Dibbets van wijkgemeente Noord in de Ichthuskerk rekening met de aanpak van de kinderdienst. Over het muzikale gedeelte in deze gemeente licht pianist Jan van Vliet toe: 'Met de persoonlijk gekozen liederen heb ik getracht de weg van donker naar licht te volgen. Zo kan de dienst beginnen met de bede 'Hart van de hemel' uit het kerstoratorium 'Als appel-bloesem in de winter' van Marijke de Bruijne.' Voorzitter Hilbert van Essen voegt toe dat de taakgroep Vieren adviseert in de voorbereiding. De groep heeft het initiatief genomen voor een projectkoor dat in beide vieringen zingt en bespreekt samen met ds. Erika Dibbets de muzikale bijdragen.

Herkenbaar en verstaanbaar

Alle gemeenten waken ervoor dat er in de twee diensten dezelfde liederen worden gezongen. Geen probleem voor de Oosterkerk, want 'er is keus genoeg', zegt ds. Pieter Baas. 'We vinden het belangrijk dat het feestelijke diensten zijn, herkenbaar en verstaanbaar. Het gaat niet om ons, maar om Jezus die naar deze wereld gekomen is om ons te redden. Er zal in de Oosterkerk gekozen worden voor oude en vertrouwde kerstliederen, maar ook voor nieuwe, die niet alleen aansluiten bij de jongere gene-raties, maar ook passen bij onze missionaire opdracht', voegt Timo Hagendijk toe.

Een gebalanceerde mix dus, waar de taakgroepleden Jaap van der Giessen en Helma Nieuwstad, die ook zingt in het Combo Oude Kerk, naar streven. 'Het is heel goed om een combinatie te maken van oude, bekende liederen en minder bekende. De bekende liederen zullen in de meerderheid zijn, juist omdat er mensen zul-len zijn die alleen met bijzondere feestdagen komen.'

Hemel en aarde raken elkaar

De taakgroep Vieren in Zuid noemt de bekende liederen in de kerstmorgendienst 'herkenbare kerstmuziek' en de nieuwere 'verrassende elementen'. 'Dan zingt de cantorij mee en er is volop ruimte voor de kinderen. Zo luisteren we met alle generaties samen in de kerkzaal naar een vertelling van het kerstevangelie.' Ook in De Regenboog worden in beide diensten kerkgangers verwacht die er anders niet zijn. Belangrijk is dat deze bezoekers zich thuis voelen in de muziek en in wat wordt gezegd. Oud en vertrouwd zal het ook in de Ichthuskerk klinken. Verschil in sfeer, een ander tijdstip en door-gaans een ander publiek zorgen er voor dat de liederenkeuze voor kerstnacht en kerstmorgen verschilt, volgens ds. Erika Dibbets. Op kerstavond 'zullen met de geboorte van Jezus en de engelenzang hemel en aarde elkaar raken', zegt Jan van Vliet, op wiens voorstel een deel van bovengenoemd kerstoratorium van Marijke de Bruijne wordt gezongen. Zij liet zich inspireren door een gebed van de Maya's, dat de kern van alle kerstliederen raakt, een lied van nabijheid en hoop:

*Hart van de hemel,
Hart van de aarde,
Laat het licht worden.
Laat de volken vrede kennen
en laat hen gelukkig zijn.*

Gezegende kerstdiensten
toegewenst!

• Hanneke Lam

**Kerk in Actie:
'Geef licht'**

Met Kerst is er de grote Kerk in Actie-collecte voor kinderen in Oekraïne onder de naam 'Geef licht'. Kerk in Actie kan hulp bieden in het hele land: een veilige plek om te spelen, psychosociale hulp om mentaal gezond te blijven, voedsel- en zadenpakketten, in de steden mobiele locaties waar kinderen en ouders kunnen op-warmen en hun verhaal kwijt kun-nen. Kerk in Actie helpt ook bij het herstel van kapotgebombardeerde schoolgebouwen, zodat kinderen kunnen blijven leren.

Doe mee!

- Geef aan de collecte of maak je bijdrage over op NL89 ABNA 0457 457 457 t.n.v. Kerk in Actie o.v.v. collecte kinderen Oekraïne, of doneer online.
- Maak zelf een digitale collecte-bus aan en vraag iedereen om je heen te geven.
W kerkinactie.nl/onlinecollecte
- Vraag het gratis magazine aan en verspreid het in je kerk.

• Marius Cusell

PLATFORM ZWO ZOETERMEER

advertentie

Nieuw!
Lindenberg Productions presenteert bij het afscheid van ds. Kees Wesdorp van de Oude Kerk vanwege zijn emeritaat een boekje van zijn hand: *Gods wijnkelder: Verklaringen van Aurelius Augustinus van Psalm 8, 81 en 84* – voor het eerst vertaald en toegelicht. Gebonden boek met 120 pagina's, waarin de schrijver de perskuip uitlegt als beeld van de kerk van Jezus Christus. Boeiende oude materie, die wonderlijk actueel blijkt te zijn. Een mooi cadeau als afscheid! **€ 27,50**
Te bestellen via **lindenbergproductions.nl**

Aanbieding

De dubbel-cd *Fata organa* met eigen werk van organist Ronald de Jong te Zoetermeer, ook een bijzonder project van Lindenberg Productions, is nu voor een speciale prijs in de aanbieding. Van € 24,50 voor **€ 12,50**

LINDBERG PRODUCTIONS B.V.

Je mooiste Kerstlied?

Mijn favoriete kerstlied vind ik in mijn map met Carols. In de periode 1984-1987 woonde ik in Engeland en heb daar driemaal de kersttijd meegemaakt. Zelfs op het kantoor waar ik werkte werd een gelegenheidskoor gevormd. Zo kreeg ik in korte tijd een veelvoud aan prachtige Engelse liederen bij elkaar. Wat mij het meest aanspreekt zijn de teksten en melodieën die tekenend zijn voor de sfeer: hoop, verwachting, licht, nieuw leven, verwondering. Daar-van zie ik beelden in 'O little town of Bethlehem'. Een prachtige melodie met in elke zin melisma's, twee of meer noten op één lettergreep, die je als het ware stap voor stap door de donkere straten van dit stadje voert, maar uiteindelijk leidt naar het Licht. Dit lied staat niet in het nieuwe Liedboek, maar is wel in verschillende andere bundels te vinden. Ook het gelegenheids-koor in de Ichthuskerk heeft het eerder laten horen. Sytze de Vries heeft een sfeervolle vrije vertaling van dit lied gemaakt. Hier volgen de beginregels.

*O little town of Bethlehem,
how still we see thee lie.
Above they deep and
dreamless sleep, the silent
stars go by.*

*Een diepe nacht houdt
Bethlehem in dromeloze ban.
Haar straten zwijgen, maar
verstild straalt heel het
sterrenplan.*

Aad Baak • ICHTHUSKERK

Alle vaste contactgegevens en adressen vindt u op **pagina 4** van deze krant. Bel, mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. De Gaandewegagenda op **kerkinzoetermeer.nl** houdt alles actueel.

GEBEDSMOMENTEN

Oude Kerk: Elke dinsdag, 19.15-19.45 uur.
Consistorie E leenmanf@xs4all.nl
Oosterkerk: Elke twee weken, 19.00-19.55 uur. Woensdag 8 en 22 november E p.j.van.daalen@casema.nl
Ichthuskerk: Dinsdag 21 november, 20.00 uur. T 079-341 69 87 E koosje-l@live.nl
Gebed vervolgde christenen: Elke laatste zaterdag van 10.00-10.30 uur op het Dobbe-eiland. E roelie.vanderlinden@gmail.com
Bidden voor Zoetermeer: Elke eerste vrijdag, 19.00-20.00 uur. De Uitkijk, Wattstraat 64. E h_nebbeling@kpnmail.nl

Heilige Herrie? 'Het draait om associatie'

ZINGEVING EN POPSONGS • Veel mensen kennen ze wel, de online adventskalenders van allerlei bedrijven die gouden bergen beloven, zodat wij sneller geneigd zijn om producten bij dat bedrijf te kopen. De adventskalender van Heilige Herrie draait vooral om inspiratie en het delen van geloof.

De Heilige Herrie Adventskalender is begonnen als een samenwerking tussen jongerenwerker en auteur Corjan Matsinger (bedenker van HeiligeHerrie.nl) en predikant Fred Omvlee (bedenker van Top-2000kerkdienst.nl en elviskapel.nl). Inmiddels zijn deze initiatieven samengebracht in de stichting 'Er zit muziek in de kerk', die wil laten zien welke waarde popmuziek heeft en hoe het te gebruiken is voor zingeving.

Herkenbaarheid

Anton van Dijken is voorzitter van het bestuur. 'Het concept is vrij eenvoudig: tijdens de periode van Advent wordt dagelijks een overdenking geschreven aan de hand van het leesrooster met een bijpassende popsong. Het gaat er natuurlijk vooral om mensen te bereiken die niet regelmatig in de kerk komen, de traditie niet (goed) kennen maar wel bezig zijn met de zin van het leven.

Wat we zien is dat er brede interesse is voor de kalender vanuit verschillende leeftijdsgroepen. De gekozen muziek is daarin bepalend. In onze groep schrijvers zijn de verschillende leeftijden ook vertegenwoordigd en we merken dat zij ook verschillende keuzes maken en dat is ook goed; we geven daarmee ook een duidelijke boodschap af dat het van en voor iedereen is! Overigens valt het project in de smaak bij zowel jongere als ouderen. De reacties zijn erg positief. Het zit 'm vaak in de herkenbaarheid; wie herinnert zich niet dat ene liedje dat zo belangrijk voor hem of haar was of dat regelmatig voorbij kwam op de radio. We zien dat zowel binnen als buiten de kerk gebeuren. Daar begint de interesse vaak mee.'

Creatief proces

Anton is zelf ook één van de schrijvers. 'Het is echt een creatief proces, want ik kan op meer dan één manier aan de slag gaan met teksten en muziek. Ik kan me laten inspireren door de Bijbeltekst of ik begin met zoeken naar

muziek die ik mooi vind en zoek dan naar overeenkomsten.

TIP: Maak het vooral heel breed; we hoeven de Bijbeltekst niet letterlijk te vertalen in of naar een popsong. Het draait vooral om associatie: wat spreekt aan en waar is er verbinding tussen popmuziek en geloof?

Dit jaar schreef ik de bijdrage voor de negende dag van Advent, maandag 11 december 2023 over Lucas 3:7. Het gaat over Johannes de Doper die de mensen uitmaakt voor een 'stelletje slangen'. De associatie met de gekozen popsong werd mij aangereikt via een boek. Ik koos voor 'Heart With No Companion' van Leonard Cohen. Cohen zingt in dit lied:

*Ik zing dit voor de kapitein
die nog geen schip heeft
Voor de moeder die in verwarring is
omdat ze nog steeds geen kind heeft
Voor het hart zonder een vriend en
voor de ziel zonder koning
Voor de eerste balletdanseres
die nergens op kan dansen*

- Van 3 t/m 25 december zijn er dagelijks overdenkingen en muziek. Gratis inschrijven: W heiligeherrieadventskalender.nl
- Er is ook een speciale Facebook-groep met schrijfdieën F facebook.groups/erzitmuziekindekerk
- Er komt ook een versie voor de KerkApp van Donkey Mobile beschikbaar en ... na de Adventskalender gaat het project verder in februari 2024: W 40dagenheiligeherrie.nl

Zwakke mensen, verdriet, twijfel, vermoeidheid en bekering zijn mijn trefwoorden. De popsong wordt daarmee een Adventslied dat we mee mogen blijven zingen!'

Geloof delen

'Ik zie het schrijven voor de Heilige Herrie Adventskalender als een missionaire opdracht: het geloof delen met anderen. We hoeven geen dominees of theologen te zijn om een inspirerende boodschap van geloof, hoop en liefde over te brengen. Zij zijn onze leraren maar we hoeven niet te worden zoals zij. Het mooie is: we mogen het doen op onze manier; schrijf en deel vanuit het hart. Voor God zijn wij goed genoeg!'

• Jan Blankespoor

INLOOP

Inloop De Herberg Oude Kerk
Welkom! Elke dinsdag van 10.00-12.00 uur. T 06-2009 2729 E loes.landlust@ziggo.nl W oudekerkgemeente.nl
Open Ichthus
Wekelijks welkom op woensdag van 10.00-12.00 uur. Thea Streef T 06-2095 7228 en Jenny van den Berg T 079-351 22 40
Inloophuis Rokkeveen
Elke vrijdag in De Regenboog van 10.00-13.00 uur. Middagpauzediens van 11.30-12.00 uur en elke vierde vrijdag om 12.00 uur een maaltijd. Nathaliengang 263 T 079-361 33 65 E wil.bettenhaussen@gmail.com
Koffie-, thee- en aandachtschenkerij
Welkom elke donderdag van 10.00-12.00 uur. De Oase, Kerkenbos 8 E info@depelgrimzoetermeer.nl

OPEN KERK

Open Oosterkerk
Elke di 13.00-16.00 uur. E p.j.van.daalen@casema.nl
Open Oude Kerk
Elke vr 14.00-15.30 uur. E jokevanderkrupp@gmail.com
Open Lichtzijde
Elke ma en do 14.00-15.30 uur. Broekwegzijde 196 W lichtbakenzoetermeer.nl/openkerk
Open Kompas
Elke di, wo, vr van 10.00-12.00 uur. Piet Heinplein 13 T 06-1322 5946

Overdragen van het familiebedrijf, hoe doe je dat eigenlijk?

Bel ons!

Bunschoten | Sliedrecht
Gouda | Rhenen

ProMissie

Specialist in advies voor familiebedrijven

WWW.PROMISSIE.NL | 085-8771690

Gezegend 2024

De Heer zij vóór u, om u de juiste weg te wijzen. De Heer zij áchter u, om u in de armen te sluiten en om u te beschermen voor gevaar. De Heer zij ónder u, om u op te vangen als u dreigt te vallen. De Heer zij ín u, om u te troosten wanneer u verdriet hebt. Amen.

ChristenUnie SGP
Zoetermeer

VOLSKERSTZANG ANNO 2023

Komt allen tezamen, komt verheugd van harte!

VOOR IEDEREEN • Met Kerst moet er gezongen worden. Van de kerk tot in het winkelcentrum klinken kerstliederen waar mensen ‘tezamen’ komen. Ze verbinden ons. In het hart van Zoetermeer wordt op 22 december de traditie van de Volkskerstzang, die begon in 1953, nieuw leven in geblazen.

Eeuwenlang bepaalden de (vele) christelijke feestdagen het maatschappelijke en culturele leven in het westen, en de bijbehorende liederen zorgden voor hoor- en voelbare verbinding. Maar in de moderne maatschappij veranderde dat sterk. De kerk splitste zich op in een repeterende breuk, velen keerden het georganiseerde geloof de rug toe. De aloude liederen bleven wel gezongen worden, maar vooral binnen kerkelijk verband. In het tijdperk van de verzuiling, eerste helft twintigste eeuw, zong iedere kerk hetzelfde maar toch eigen lied. De Tweede Wereldoorlog zorgde voor een ruwe, ongewilde breuk met deze binnenwaarts gerichte cultuur. Wat bleek? Door de nood gedwongen vonden mensen van velerlei kleur en kring elkaar in gemeenschappelijk verzet tegen de bezetter met zijn mensenverachtende opvattingen en praktijken. Veel toonaangevende politieke leiders vonden dat de ‘hokjesgeest’ zijn tijd had gehad. Het was tijd voor een Doorbraak. Nieuwe politieke partijen probeerden de nieuwe geest gestalte te geven. Zo werden zowel de PvdA als de VVD opgericht als zuildoorbrekende partijen. Een succes werd het niet. De kiezers zochten massaal de zekerheden van hun oude partijen weer op. Toch was er iets veranderd.

Verbijsterend succes

De geest van Kerstmis, die ieder aanspreekt op het verlangen naar licht in donkere tijden, leek bij uitstek geschikt om mensen bijeen te brengen. Zo vond tenminste een Utrechtse ondernemer, Hendrik van Loon, die in het kerkelijk leven teleurgesteld was geraakt. Hij had al drie verschillende protestantse kerken versleten en nu, als ‘dakloze’, ging hij op zoek naar wat gelovigen en ‘randbewoners’ bond: de traditie van de kerstzang. Op zijn initiatief, en in samenwerking met enkele predikanten, werd in 1953 in de Jaarbeurshallen voor

het eerst een massale Volkskerstzang georganiseerd. Het was een verbijsterend succes dat meteen aansloeg – en oversloeg naar andere steden. Het topjaar was 1956, toen wel 9000 mensen afreisden naar de Jaarbeurshallen. Niet overal en door iedereen werd het initiatief meteen gewaardeerd. Met name bij de meer orthodox-protestantse kerkleiders leefden bezwaren. Een vrijgemaakte predikant schreef: ‘Eén- en andermaal heeft Hij Zijn tempel gereinigd, zijn kerk gezuiverd. Zullen wij dan nu dat reinigingsproces betrekkelijk maken, dat op ónze manier corrigeren door zo’n eenheidsmanifestatie?’ En het *Gereformeerd Gezinsblad* sprak van ‘valse oecumene’. In 1961 zou in Utrecht, waar het allemaal was begonnen, zelfs een toespraak worden gehouden door kardinaal Alfrink. Ook dat bracht weer heel wat protestantse wenkbrauwen, en penningen, in beweging. *Vrij Nederland* schreef over de bezwaren die werden geuit in het weekblad *De Protestant* – en over de verrassende wending die volgde:

[...] dr. Riemens [schreef] over allerlei dingen, die bij Rome, ook al doet het dan aan zo'n Volkskerstzang mee, de aandacht van het wezenlijke afleiden. De Maria-verering, de Jozef-verering en zo meer. Dr. Riemens citeerde [...] Handelingen 4 als oer-protestants contra-argument: 'Er is de mensen onder de hemel geen andere naam gegeven dan die van Jezus'. En laat nu kardinaal Alfrink — alsof hij 'De Protestant' gelezen had — op die Volkskerstzang prompt over die tekst spreken. Schaakmat! Dr. J. Riemens heeft het gevoeld. Het eert hem, dat hij achteraf niet na-gromt, doch zich, integendeel, door de toespraak van de kardinaal getroffen betoont (nummer van 13 januari). 'De nadruk werd gelegd op de kern van het gemeenschappelijk geloof, omschreven in Handelingen 4:12; dat kardinaal Alfrink op de Kerstzangavond zó gesproken heeft als hij heeft gedaan, verdient ons respect en onze sympathie.' Ruiterlijke reactie!

Volkskerstzang 'Vrede, hoe dan?'

Vrijdagavond 22 december is er een Volkskerstzang in de Oude Kerk in Zoetermeer, georganiseerd door de Hervormde Morgenstergemeente en de Oude Kerk Gemeente. Samen bekende Kerstliederen zingen, het verhaal van Jezus' geboorte horen, en er is muziek van trompet, saxofoon, vleugel en orgel. Ds. J.M. Molenaar belicht 'Vrede, hoe dan?' – een aansprekend thema in deze woelige tijd ... Er is een Kerstcollecte voor het werk van het Leger des Heils en na afloop wordt er warme chocolademelk geschonken.

22 december, 19.30 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59 W.morgenstergemeente.nl en oudekerkgemeente.nl

Daarna begon het toch wat achteruit te gaan met deze nieuwe, veelbelovende oecumenische traditie. De toeloop verminderde, hoe men zich ook uitputte in eigentijdse vernieuwingen. De Volkskerstzang trok zich weer terug in de kerken waaruit het met zoveel enthousiasme was bevrijd.

Voedingsbodem

En zo arriveren we in onze tijd, waarin een fenomeen als The Passion bewijst dat er nog steeds een voedingsbodem is om het christelijke verhaal samen te beleven buiten de kerkmuren – maar de Volkskerstzang heeft tot op heden geen nieuw leven gekregen. Of toch? Een beetje? Zet 22 december maar vast in je agenda! Aan de Morgensterkerk- en Oude Kerk-gemeente danken we dit jaar in Zoetermeer een aanzet tot terugkeer van de Volkskerstzang van vroeger, in rudimentaire vorm, maar wel volwassen: met een actueel thema 'Vrede? Hoe dan?' en een uitgebreid palet van muzikale medewerking. Georganiseerd dóór twee kerken, maar vóór het hele Dorp ... en de rest van Zoetermeer! Wie weet, is dit het begin van een nieuwe traditie. Hopelijk, want onze kerstliederen verdienen brede instemming van heel het volk. Daarom herhalen we het motto van de eerste Volkskerstzang uit 1953 nog maar eens: Komt allen tezamen, komt verheugd van harte!

• Theo Poot

CULTURELE AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Lunchpauzeconcerten Oude Kerk

6 december Josje Goudswaard – piano en Camilla van der Kooij – viool
13 december Erwin Weerstra – vleugel
20 december Ronald de Jong – **Kerstconcert**
27 december Rebay Duo: Peter Hutten (klarinet) en Leo van Rutte (gitaar)
3 januari Duo Angelique Heemskerk – piano en Nicole van Jaarsveld – klarinet
12.45-13.15 uur, Dorpsstraat 59, [deurcollecte W.herbergoudekerk.nl](http://deurcollecte.W.herbergoudekerk.nl)

Na-de-lunchconcert 'Advent en Kerst'

Op dinsdag 12 december staat het Na-de-lunchconcert in de Oosterkerk in het teken van Advent en Kerst, met werken die uitnodigen om mee te zingen. Medewerking is er van het Christelijk Mannenensemble Zoetermeer onder leiding van Johan van Oeveren en de soliste is sopraan Tessa Maalcke.
12 december, 13.00-13.45 uur, Oosterheemplein 320

Kaarsjesavond 12 december

Tijdens de jaarlijkse Kaarsjesavond op de tweede dinsdag in december in de Dorpsstraat van Zoetermeer is ook de Oude Kerk weer geopend. De kerkzaal is sfeervol verlicht en er klinkt muziek en zang met ook veel kerstliederen om mee te zingen. Welkom!
18.30-20.30 uur, Dorpsstraat 59 W.oudekerkgemeente.nl en herbergoudekerk.nl

Kerstconcert Duo Pedano

Twee buitengewoon goed op elkaar ingespeelde en zeer muzikale zussen, die het publiek kunnen ontroeren maar ook in extase kunnen brengen: het duo Anuschka Pedano – altviool en Maria Pedano – hobo, zang en pianobegeleiding, met een programma van Russische liederen en barokmuziek tot Franse chansons en kerstliederen.
13 december, 20.15 uur, De Regenboog, Nathaliegang 263; € 16,50 / tot 25 jaar € 5 / Zoetermeerpas: gratis; reserveren W.regenboogmuziek.nl

Kerst-Gospelconcert 'Joy to the world'

Op vrijdag 15 december treedt het YMCA Gospel Choir op in Parousiagebouw De Uitkijk met 'Joy tot he world': een wervelend kerstconcert samen met Brassband Breukelen dat garant staat voor een unieke ervaring. Koop snel een kaartje en neem iemand mee!
15 december, Wattstraat 64, € 10 / kinderen € 7,50
W.tinyurl.com?YMCA-kerstconcert

Kerstconcert 'JOY' met The Sprinter Singers

Op zaterdag 16 december brengen The Sprinter Singers traditiegetrouw samen met een groot Live Orke(r)st en soliste onder de naam 'JOY' twee keer een prachtig kerstconcert. In het jaar dat het koor 45 jaar bestaat, mogen deze concerten zeker niet ontbreken. De concerten zijn inmiddels een traditie geworden voor heel wat mensen om in de sfeer van Kerst te komen: je kunt er ademloos naar luisteren maar de muziek maakt soms ook dat je niet stil kunt blijven zitten. Een 50-koppig koor onder leiding van les Roos, soliste Geertje Chappin, en 17 bespelers van hobo tot trombone en van trompet tot viool.
16 december, 15.00 / 20.00 uur, Oosterheemplein 320; € 15 via T 06-2457 6611 of W.thesprintersingers.nl

Kerst, gezegd en gezongen met Engelse Carols

Zondagavond 17 december wordt er een Festival of Lessons and Carols gehouden in de Oude Kerk van Zoetermeer. Lezingen (Lessons) over het Christusfeest worden afgewisseld met kerstliederen (Carols), met zowel samenzang als koorwerken. Aan dit Festival werken mee het Projectkoor Oude Kerk, dirigent Arjen Uitbeijerse, organist Iddo van der Giessen en ds. Hans van Walsum. Let op: de aanvangstijd is 20.30 uur. Beleef het mee!
17 december, 20.30 uur, Dorpsstraat 59, 20.30 uur, collecte na afloop W.oudekerkgemeente.nl, ook voor liturgie en beelduitzending

Kerstconcert Zoetermeers Mannenkoor

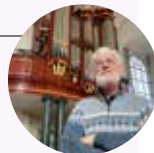
Donderdag 21 december zingt het Zoetermeers Mannenkoor nieuw ingestudeerd werk en ook klassiekers als 'Sanctus' van Schubert, 'Cantique de Noël' en het machtige 'The Holy City', samen met 'Happy Christmas' van John Lennon ('War is over if you want it'), 'Jingle Bells' en het 'Ere zij God' met vier verschillende tegenstemmen. Medewerking is er van harpiste Sophie van Dijk, tenor Walther Deubel en Mick van Dormolen met doedelzak, pianist Patrick Hopper en de algehele leiding is in handen van Steven van Wieren.
21 december, 20.00 uur, H. Nicolaaskerk, Dorpsstraat 26; kaarten € 15 via koorleden.of.W.zoetermeersmannenkoor.nl

Kerst-Carillonconcert

12.00-13.00 uur vanaf toren Oude Kerk
Zaterdag 23 december speelt beiaardier Johan van Oeveren Nederlandse Kerstliederen, Engelse Carols, Franse Noëls en Amerikaanse klassiekers.
23 december W.herbergoudekerk.nl te beluisteren in Dorpsstraat en Wilhelminapark

Met Bach het jaar uit

Zaterdag 30 december verzorgt organist Ronald de Jong in de Oude Kerk een speciaal koffieconcert 'Met Bach het jaar uit', als een mooie muzikale afsluiting van het jaar 2023. Met Preludium en Fuga in C, Triosonate no 5, Pastorale in F en koraalbewerkingen.
30 december, 11.00 uur (vanaf 10.30 uur koffie/thee en korte toelichting); € 10 / t/m 17 jaar gratis / vanaf 65 jaar € 7 | korting voor donateurs W.herbergoudekerkzoetermeer.nl

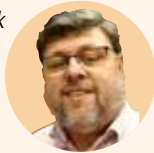

KERK MUZIEK

'Kom tot ons, de wereld wacht!'

De muziek zit niet in de noten, maar in de stilte ertussen.' Parafaserend op deze uitspraak van Mozart: Kerst kan niet bestaan zonder Advent, Pasen niet zonder de Passie-, Veertigdagen- of Lijdenstijd, en de eredienssten kunnen niet bestaan zonder opbouw en ordening. De Bijbel begint al met ordening: 'In het begin schiep God de hemel en de aarde' (NBV21). Deze ordening wordt steeds verder verrijnd. Zo is ons jaar ingedeeld in seizoenen: lente, zomer, herfst en winter. Van zaaien, naar bloeien, oogsten naar rusten. Steeds leven we naar iets nieuws toe. Het kerkelijk jaar is onderverdeeld aan de hand van de grote feesten. Kerst, Pasen, Pinksteren. Na Pinksteren breekt de 'rustperiode' in het kerkelijk jaar aan. Maar een feest kun je niet vieren zonder voorbereiding.

Kerkmusicus Arie Vooijs bespreekt in deze rubriek de diverse periodes in het kerkelijk jaar.

In de Advent bereiden we ons voor op ons eerste grote feest: Kerst. In onze donkere wereld verschijnt het licht. We brengen ons verlangen naar dat licht tot uitdrukking. We zijn opgetogen: 'Het licht komt er (bijna) aan!' We zijn ongeduldig: 'Wanneer komt het licht nu in onze wereld?' We kunnen haast niet wachten tot het zover is. In de kerkmuziek herken je dit verlangen en dit ongeduld. Soms afgewisseld met hopeloosheid. Van een schreeuw: 'Kom tot ons, de wereld wacht', via een intocht: 'Hef op uw hoofden, poorten wijd! Wie is het, die hier binnenrijdt' en een wanhopig vragen: 'Zal er ooit een dag van vrede, zal er ooit bevrijding zijn', naar: 'God lof! Nu is gekomen Gods aange-name tijd'. Alle emoties komen in onze kerkliederen aan bod. Blijdschap als we vooruitlopend op het feest al iets van het licht mogen ontvangen. Het is nog geen Kerst, nog niet, maar wel bijna!

• Arie Vooijs

PERSPECTIEF

In de Perspectief-rubriek wordt steeds een bijbeltekst belicht, gewoonlijk gekozen uit het leesrooster van Taizé ‘Elke dag de Bijbel open’.

Jezus – waarom ook alweer?

God, U wilt dat waarheid mij vervult. Schep een zuiver hart in mij, vernieuw mijn geest, maak mij standvastig. Psalm 51:12

Wanneer hebben we het in de kerk nog over zonde? Dat vinden we lastig. Oké, niemand is perfect, maar zonde? Eigenlijk is dat raar. Want in de Bijbel gaat het bijna op elke pagina over zonde. Wat dat betreft is Psalm 51 eerder regel dan sombere uitzondering: ‘Wis mijn wandaden uit, was mij schoon van alle schuld, reinig mij van mijn zonden.’

Denk ik aan Psalm 51, dan kan ik niet anders dan denken aan het ‘Miserere’ van Gregorio Allegri. Zingen over zonde gaat daar verwarrend en paradoxaal genoeg hand in hand met sublieme schoonheid. Ondertussen gaat het in het geval van David, de dichter, concreet over – wat wij noemen – een MeToo-affaire en moord met voorbedachten rade. Dat is al vreselijk genoeg, maar het gaat nog verder: ‘Ik was al schuldig toen ik werd geboren, al zondig toen mijn moeder mij ontving.’ Zonde is meer dan daad, het is verweven met ons zijn, het zit dieper in ons dan ons lief is.

Ook op de allereerste bladzijde van het Nieuwe Testament gaat het over zonde. Daar zegt een engel van de Heer dat Jezus zijn volk zal bevrijden van hun zonden (Matteüs 1:21). Heb je het over Jezus, dan heb je het over zonde. De Here God is niet afgedaald naar onze planeet voor een beleefdheidsbezoek. Hij kwam vanwege de zonde.

Nu is God niet maar gekomen om het over de zonde te hebben. Hij is in Jezus gekomen om er wat aan te doen. Gelukkig maar. Dat is de reden dat er met Kerst werkelijk iets te vieren valt. Het domste wat we daarom als kerk kunnen doen, is om de zonde te verzwijgen. Vanouds is Advent de tijd van inkeer, van boete. Zo kom je pas goed in de kerst sfeer! Door eens flink en stevig over de zonde te zingen: ‘Heer, ontfarm U – Miserere mei.’

ds. Pieter Baas
PREDIKANT OOSTERKERK

Luister: Miserere, Gregorio Allegri (1582-1652), The Choir of Claire College, Cambridge

LEESROOSTER
Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De verwijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

- MA. 4 DECEMBER** - Johannes 1:35-42
Jezus vroeg zijn eerste leerlingen: “Wat zoeken jullie?” “Meester,” zeiden zij tegen hem, “waar logeert u?” Hij zei: “Kom maar mee, dan zul je het zien.”
- MA. 11 DECEMBER** - Kolossenzen 2:6-13
Volg de weg van Christus Jezus. Blijf in hem geworteld en gegrondvest, houd vast aan het geloof en wees vervuld van dankbaarheid.
- DI. 5 DECEMBER** - Micha 6:6-8
Je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.
- DI. 12 DECEMBER** - Efeziërs 5:8-14
U bent licht, door uw bestaan in de Heer. Ga de weg van de kinderen van het licht. Het licht brengt goedheid voort en gerechtigheid en waarheid.
- WO. 6 DECEMBER** - Filippenzen 4:12-20
Paulus schreef: Ik heb geleerd om in alle omstandigheden voor mezelf te zorgen. Ik ben tegen alles bestand door Christus die mij kracht geeft.
- WO. 13 DECEMBER** - Psalm 51
God, u wilt dat waarheid mij vervult. Schep een zuiver hart in mij, vernieuw mijn geest, maak mij standvastig.
- DO. 7 DECEMBER** - Jesaja 2:1-5
Uit de profeet Jesaja: Alle volken zullen zeggen: “Laten we optrekken naar de berg van de Heer. Hij zal ons de weg wijzen, en wij zullen zijn paden bewandelen.”
- DO. 14 DECEMBER** - Jesaja 30:15-18
Uit het boek Jesaja: In rust en inkeer ligt jullie redding, in geduld en vertrouwen ligt jullie kracht.
- VR. 8 DECEMBER** - Handelingen 5:17-33
Petrus zei: God heeft Jezus tot leidsman en redder verheven om de mensen tot inkeer te brengen en hun zonden te vergeven.
- VR. 15 DECEMBER** - Marcus 14:12-16, 22-26
Jezus nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei tegen zijn leerlingen: Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt.
- ZA. 9 DECEMBER** - Lucas 24:35-48
De opgestane Jezus zei tot zijn leerlingen: Er staat geschreven dat de messias zal lijden en dat hij op de derde dag zal opstaan uit de dood, en dat in zijn naam alle volken opgeroepen zullen worden om tot inkeer te komen, opdat hun zonden worden vergeven.
- ZA. 16 DECEMBER** - Lucas 22:24-27
Jezus zei tot zijn leerlingen: Wie is belangrijker, degene die aanligt om te eten of degene die bedient? Is het niet degene die aanligt? Maar ik ben in jullie midden als iemand die dient.
- ZON. 10 DECEMBER** - Marcus 1:1-8
Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden!
- ZON. 17 DECEMBER** - Johannes 1:19-27
Johannes zei: Ik doop met water, maar in uw midden is iemand die u niet kent, hij die na mij komt – ik ben het niet eens waard om de riemen van zijn sandalen los te maken.’

JORN RIETVELD NAAR PAPOEA NIEUW-GUINEA

‘Een keer’ en ‘iets met zending doen’ krijgt vorm

UITZENDING • In 2024 gaan de Protestantse Gemeente Leerdam en de Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Zuid gezamenlijk Jorn Rietveld uitzenden naar Papoea Nieuw-Guinea. Buiten Leerdam en Zoetermeer-Zuid zullen weinig mensen hem kennen, dus: wie is Jorn, wat gaat hij doen in Papoea, en wat is Ukarumpa?

Wie is Jorn Rietveld?

Jorn is 27 jaar en opgegroeid op een boerderij in de buurt van Leerdam als vierde van vijf kinderen. Na het behalen van zijn vwo-diploma is hij Natuurkunde gaan studeren in Delft. Op zijn 24e is hij afgestudeerd en daarna heeft hij bijna drie jaar gewerkt als ontwikkelaar van software voor drones. In die tijd is hij in Zoetermeer terecht gekomen. Nu bereidt hij zich erop voor om via Wycliffe Bijbelvertalers Nederland uitgezonden te worden naar Papoea Nieuw-Guinea. Over zijn motivatie om de zending in te gaan, licht hij het volgende toe.

‘Sinds ik klein ben heb ik het verlangen om naar de andere kant van de wereld te gaan. Voor mij was dat altijd Nieuw-Zeeland, omdat ik had gehoord dat het precies aan de andere kant van de wereld lag voor ons. Toen ik een jaar of dertien, veertien was ben ik aangeraakt door de Geest. Het geloof ging voor mij leven. Langzaam maar zeker is bij mij de wil gegroeid om mijn leven aan God te wijden. Als je deze twee verlangens combineert, kom je al snel uit bij de zending. Vanaf mijn zestiende speel ik met het idee om een keer iets met de zending te doen. Dat ‘een keer’ en ‘iets’ begint nu redelijk vorm te krijgen.’

Meer dan 800 talen

Papoea Nieuw-Guinea is het op één na grootste eiland ter wereld: alleen Groenland is groter.

UITGELEZEN

Vrede op aarde

Op Twitter (nu X) vroeg iemand aan Stefan Paas wat voor een boek hij aan het schrijven was. Hij gaf daarop als antwoord: ‘Waartoe het christendom op aarde is. Een fijn, klein, afgebakend onderwerpje dus.’ Het werd een reis door theologie, geschiedenis, psychologie en cultuur met als achtergrond de vraag wie Jezus Christus vandaag voor ons is. Het bedoelde boek is *Vrede op aarde. Over heil en redding in deze tijd*. Theoloog en hoogleraar Stefan Paas onderzoekt hierin hoe de christelijke boodschap van heil en redding voor de samenleving van nu relevant is. Hij noemt het een poging om de relatie van die boodschap tot de grote vragen van deze tijd terug te vinden. Paas schrijft het boek vanuit zijn eigen gereformeerde en piëtistische opvoeding. In zijn jeugd heeft hij een persoonlijke verandering meegemaakt, een aangeraakt worden door Gods genade. In zijn boek analyseert de auteur de samenhang met de context van deze verandering. Hij noemt dit het ‘piëtistische bekeringsdrama’ – het verhaal dat gaat over de bekering van zondaren – en ziet

Het westelijke deel van het eiland hoort bij Indonesië, het oostelijke deel is de zelfstandige staat Papoea Nieuw-Guinea (PNG), met Port Moresby als hoofdstad. PNG bestaat grotendeels uit tropisch regenwoud en er wordt olie, gas, goud, zilver en koper gewonnen. Er wonen 9 tot 13 miljoen mensen (de schattingen lopen wat uiteen), waarvan slechts een klein gedeelte in steden woont. Ondanks het relatief lage aantal inwoners per vierkante kilometer, worden er in Papoea Nieuw-Guinea meer dan 800 talen gesproken, waarvan sommige nog niet worden geschreven. In een land met zoveel talen is er voor een organisatie als Wycliffe Bijbelvertalers veel werk te doen.

Steunpunt Ukarumpa

In het Kainantu District in de provincie Eastern Highlands heeft het Summer Institute of Linguistics (SIL) eind jaren vijftig van de vorige eeuw een nederzetting gesticht: Ukarumpa. Ukarumpa fungeert als centraal steunpunt voor de bijbelvertalers en zendingen die in Papoea Nieuw-Guinea werken. SIL zorgt voor goede faciliteiten als water, elektriciteit en internet en voor veiligheid; de mensen worden ernaar uitgezonden via Wycliffe. De manier van werken in Ukarumpa is uniek in de wereld. Om Ukarumpa goed te laten functioneren en het werk daar mogelijk te maken, is dan ook unieke software nodig. Het wordt het werk van Jorn om die software te onderhouden en uit te breiden. Ter voorbereiding op zijn uitzending naar Papoea Nieuw-Guinea volgt Jorn nu een opleiding in Christchurch in Engeland.

Thuisfrontcommissie

In Nederland is er een thuisfrontcommissie (TFC) gevormd die bestaat uit familie, vrienden en

gemeenteleden uit Leerdam en Zoetermeer. Het zijn de volgende mensen: Tanne Rietveld (voorzitter), Marije van Dam (secretaris), Niels van der Laan (penningmeester), Desiree de Bruin, Marius Cusell, Linda van Rijn, Willy Tieman. De TFC regelt allerlei praktische zaken, onder meer publiciteit en fondsenwerving, is het aanspreekpunt voor de achterban, en staat Jorn bij met morele steun en gebed.

Contact opnemen met de Thuisfrontcommissie kan via tfcjorn@gmail.com. Meer informatie is te vinden op de website jornnaarheteindevanderwereld.com

Willy Tieman

Je mooiste Kerstlied?

Mijn favoriete kerstlied komt uit het Weihnachtsoratorium van Johann Sebastian Bach:

Ehre sei dir, Gott, gesungen,
dir sei Lob und Dank bereit.
Dich erhebet alle Welt,
weil dir unser Wohl gefällt,
weil anheut
unser aller Wunsch gelungen,
weil uns dein Segen so herrlich erfreut.

Eer zij u, God, toegezongen,
lof en dank zij u bereid.
Iedereen looft u,
omdat ons heil u ter harte gaat,
omdat heden
de wens van ons allen is uitgekomen,
omdat uw zegen ons zo verheugt.

Tineke Blankespoor • DE REGENBOOG

Stefan Paas, ‘Vrede op aarde. Over heil en redding in deze tijd’, Utrecht: KokBoekencentrum, 2023, € 29,99

het als een typisch modern fenomeen. Dat ‘piëtistische bekeringsdrama’ wordt in dit boek gerelativeerd en in een historische context geplaatst. Paas betoogt dat het niet de universele christelijke waarheid is die velen ervan gemaakt hebben en zoekt in zes hoofdstukken naar een bredere betekenis van heil die voor christenen van nu geloofwaardig is en die zij met enthousiasme kunnen delen. Zo is de ervaring van wat heil is volgens de schrijver altijd verbonden met machtsstructuren en politiek. ‘Heil is een relationeel gebeuren, het heeft te maken met alle mogelijke relaties waarin wij staan’, zegt Paas. *Vrede op aarde* is een boek dat soms vlot, soms ook wat trager leest, maar dat hoop geeft, troost biedt en blijdschap bewerkstelligt.

Hanneke Lam

